

# مبانی منطق

گروه فلسفه علم شریف

نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

مدرسان: محمدحسین خلج (mhmakh@gmail.com) سجاد ابوالفتحی (abolfathi.sajjad@gmail.com)

زمان کلاس: یکشنبه‌ها از ساعت ۱۵ تا ۱۸

کلاس حاضر سه هدف را دنبال می‌کند:

۱- آشنایی دانشجویان با منطق جدید

۲- آشنایی دانشجویان با برخی شیوه‌های استدلال‌ورزی استاندارد

۳- آشنایی دانشجویان با نمونه‌هایی از کاربرد استنتاج‌های منطقی در استدلال‌های فلسفی معروف

اهداف اول و دوم اهداف اصلی کلاس هستند که در جلسات مقرر دنبال می‌شوند. هدف سوم هدفی فرعی است که در جلسات تکمیلی دنبال خواهد شد.

(جلسات تکمیلی جلساتی ۷۵ دقیقه‌ای است که در زمانی غیر از زمان تعیین‌شده کلاس برگزار خواهد شد. حضور دانشجویان در جلسات تکمیلی اختیاری است، تمرینی از آن داده نخواهد شد و مباحث آن در امتحان نمی‌آید. همچنین فیلم جلسات تکمیلی در اختیار همه دانشجویان کلاس قرار خواهد گرفت.)

در راستای تحقق دو هدف اصلی گفته‌شده در بالا کلاس به دو بخش تقسیم خواهد شد. در بخش نخست که بنا بر برآورد اولیه ۷ جلسه به طول خواهد انجامید، دانشجویان با منطق جدید (مشخصاً منطق گزاره‌ها، منطق محمولات و منطق موجهات) آشنا خواهند شد. در بخش دوم که در برآورد اولیه ۸ جلسه خواهد بود، دانشجویان با برخی شیوه‌های استدلال‌ورزی استاندارد (همچون استدلال از طریق تسلسل، استدلال از طریق بهترین تبیین، استدلال از طریق مشابهت‌یابی (analogy) و ...) آشنا خواهند شد.

منابع بخش نخست (logic for philosophy و logic and structure (van Dalen, fifth edition) و Theodore Sider) خواهند بود. منابع بخش دوم نیز مدخل‌های استنفورد مرتبط (یا مقالات مرتبط مجله Philosophy Compass) هستند.

همزمان با برگزاری ۷ جلسه بخش نخست جلساتی تکمیلی نیز برگزار خواهد شد که در آن‌ها هدف سوم کلاس دنبال می‌گردد. یعنی در این جلسات نمونه‌هایی از کاربردهای استنتاجی منطق جدید در استدلال‌های فلسفی معروف معرفی خواهد شد. این جلسات تکمیلی به دانشجویان کمک خواهد کرد در کنار یادگیری مباحث منطق جدید با کاربردهای آن در فلسفه معاصر نیز آشنا شوند.

ارزیابی دانشجویان نیز بر پایه سه معیار صورت خواهد گرفت. پس از اتمام بخش نخست یک امتحان از دانشجویان از مباحث منطق جدید گرفته خواهد شد. همچنین در پایان ترم دانشجویان موظف به تحویل یک مقاله (بین ۴ تا ۶ هزار کلمه) هستند که در آن یک استدلال استاندارد فلسفی را طرح یا نقد کرده باشند. باقی نمره دانشجویان نیز بر پایه انجام تکالیف و مشارکت در کلاس اصلی محاسبه خواهد شد.

(اگر دانشجویان دست کم یک ماه و نیم پیش از آخرین مهلت ارسال مقاله نسخه اولیه آن را برای مدرسان کلاس ارسال نمایند، در عرض دو هفته کامنت دریافت خواهند کرد و می‌توانند نسخه نهایی را بر پایه کامنت‌های دریافتی تهیه نمایند.)

(بسته به علایق دانشجویان ممکن است جلساتی تکمیلی برای ۸ جلسه بخش دوم نیز در نظر گرفته شود.)